

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea
Legii privind concediul paternal nr.210/1999**

Analizând **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii privind concediul paternal nr.210/1999** (b112/30.03.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1942/7.04.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D249/7.04.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect, modificarea și completarea unor prevederi din Legea concediului paternal nr.210/1999, cu completările ulterioare, urmărindu-se transpunerea unor dispoziții din Directiva (UE) 2019/1158 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 *privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului*.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, potrivit art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că termenul final de transpunere a Directivei (UE) 2019/1158 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 *privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului*, este 2 august 2022.

4. Menționăm că **proiectul nu este însoțit de Tabelul de concordanță** între dispozițiile din Directiva (UE) 2019/1158 și

măsurile interne de transpunere, iar absența acestora a făcut dificilă identificarea normelor din dreptul Uniunii și compararea acestora cu soluțiile legislative propuse.

5. Întrucât propunerea legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat, sunt aplicabile dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată, fiind necesar a se solicita și o informare din partea Guvernului.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

6. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind cuprinse referiri cu privire la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), și nici la măsurile de implementare pe care le presupune aplicarea noului act normativ.

De asemenea, întrucât titlul propunerii legislative nu este identic celui din instrumentul de motivare, este necesară corelarea celor două documente. Cu această ocazie, se va avea în vedere redarea corectă a titlului actului asupra căruia se intervine, respectiv **Legea concediului paternal nr.210/1999, cu completările ulterioare**.

În plus, semnalăm că în redactarea instrumentului de prezentare și motivare nu s-au respectat prevederile art.32 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind folosit un limbaj specific stilului normativ, indicând în acest sens, exprimări ca: „*Mai nou, adică din primăvara lui 2020...*”, „*... pot beneficia și ei, alături de ceilalți tați...*”, „*...prevederile legii statuează faptul că...*”, „*Prin adoptarea acestui fapt Uniunea și-a exprimat interesul privind consolidarea politicilor privind echilibrul...*”, „*dreptul lucrătorului la un concediu de paternitate care cuprinde un număr minim de 10 zile lucrătoare*”, „*în vederea armonizării duratelor ce compun concediu paternal*”, „*durata maximă totală a concediului paternal*”, „*10 zile lucrătoare garantate nu trebuie să constituie o barieră în dreptul tatălui*”, „*instituirea cadrului normativ armonizat*”, „*proiectul de act normativ contribuie la consolidarea principiului de bază*”, „*prezenta lege contribuie la*

întărire principiilor” ori „astfel încât să se consolideze misiunea Uniunii Europene ... conducând la consolidarea obiectivului Uniunii”.

7. Pentru rigoare normativă, **titlul** se va reda sub forma:

„Lege pentru modificarea și completarea **Legii concediului paternal nr.210/1999**”.

8. Semnalăm că nu sunt respectate prevederile art.47 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia, „În cazul actelor normative care au ca obiect modificări sau completări ale altor acte normative, articolele se numerotează cu cifre romane, păstrându-se numerotarea cu cifre arabe pentru textele modificate sau completate”.

În consecință, **actualele articole 1-5** vor fi numerotate cu **cifre romane**.

9. La **partea introductivă** a actualului **art.1**, este necesară atât redarea corectă a titlului actului normativ de bază, cât reflectarea evenimentelor legislative intervenite asupra acestuia după publicare, sintagma „cu modificările și completările ulterioare” urmând a fi înlocuită cu sintagma „**cu completările ulterioare**”.

10. Referitor la **părțile dispozitive ale pct.1 și 2**, întrucât acestea vizează modificarea integrală a art.1, este necesară comasarea acestora într-o singură parte dispozitivă, cu următorul cuprins:

„1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

«(se vor reda textele propuse pentru alin.(1) și (2))»”.

Observația este valabilă și pentru **părțile dispozitive ale punctelor 6 și 7**.

În consecință, punctele din cuprinsul art.I se vor renumera.

11. La **art.I**, la **pct.1**, având în vedere că termenul de „lucrător” este la prima utilizare în text, pentru o exprimare unitară în cuprinsul actului normativ, recomandăm fie definirea acestuia, fie includerea unei trimiteri la un act normativ care cuprinde o definiție pentru această noțiune.

La **pct.2**, referitor la textul preconizat pentru **art.1 alin.(2)**, pentru asigurarea caracterului complet al normei, după expresia „concediu paternal” se va introduce termenul „**plătit**”.

Totodată, pentru evitarea unui paralelism legislativ, aspect interzis de art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesar a se analiza dacă ipoteza enunțată la art.1 alin.(2) este aceeași cu cea de la art.2 alin.(1), situație în care ar fi necesară eliminarea unuia dintre cele două texte.

În plus, referitor la domeniul de aplicare, la art.2 din Directiva (UE) 2019/1158 se prevede că „Prezenta directivă se aplică **tuturor lucrătorilor, bărbați și femei, care au un contract de muncă sau un raport de muncă, astfel cum este definit de legislația**, convențiile colective sau practicile în vigoare în fiecare stat membru, ținând seama de jurisprudența Curții de Justiție.”.

Prin urmare, pentru evitarea interpretărilor eronate, asigurarea corectei transpuneri a art.2 din Directivă, precum și pentru respectarea prevederilor art.1 alin.(5) din Constituția României, republicată, sub aspectul predictibilității normelor, este necesară reconsiderarea coroborată a textelor de la art.1 alin.(2) și art.2 alin.(1), cu precizarea că, în legislația națională pot fi acordate drepturi similare și altor persoane, nu doar lucrătorilor.

12. Întrucât **părțile dispozitive ale actualelor pct.3 și 4 ale art.2**, prevăd modificarea alin.(1) și (1²) ale aceluiași element structural, pentru o prezentare coerentă a intervențiilor legislative, propunem comasarea într-un singur punct, cu următoarea parte dispozitivă:

„La articolul 2 **alineatele (1) și (1²)** se modifică și **vor** avea următorul cuprins:”.

În textul preconizat pentru alin.(1²) al art.2, pentru precizia normei, recomandăm completarea sintagmei „prevăzut de reglementările legale în vigoare”, cu trimiteri la actele normative vizate.

13. Pentru respectarea uzanțelor normative **partea dispozitivă a actualului pct.5**, se va reda sub forma:

„1. **Alineatul (1) al articolului 3** se modifică și va avea următorul cuprins:

«(se va reda textul propus)»”.

Referitor la textul preconizat pentru **alin.(1) al art.3** din actul de bază, întrucât prin abrogarea Legii nr.46/1996 și intrarea în vigoare la data de 1 ianuarie 2007 a Legii nr.446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, serviciul militar nu mai este obligatoriu decât în situațiile prevăzute la art.3 alin.(5), propunem înlocuirea termenului „obligatoriu” cu o trimitere la actul normativ menționat anterior.

14. La **pct.7**, referitor la textul propus pentru art.4 alin.(2) din actul de bază, pentru o corectă exprimare, este necesară reformularea acestuia. În acest sens, propunem păstrarea textului actual, care este scurt, clar și acoperitor, cu consecința eliminării punctului 7 din proiect.

15. La **partea dispozitivă a actualului pct.8**, pentru respectarea uzanțelor normative, se va reda sub forma:

„1. După articolul 4 se introduce **un nou articol, art.4¹**, cu următorul cuprins:

«(se va reda textul propus)»”.

Precizăm că, prin normele propuse la **alin.(1)-(4) ale art.4¹**, este vizată transpunerea art.10 din Directiva (UE) 2019/1158, însă aceasta este o transpunere parțială, defectuoasă, iar normele interne, prin raportare la cele din directivă, sunt confuze și dificil de aplicat.

Referitor la norma propusă la **alin.(1) al art.4¹**, pentru o exprimare adecvată în context, sugerăm ca sintagma „rezultată din legislație, convențiile colective sau practicile naționale” să fie înlocuită cu sintagma „**prevăzută de lege sau contractul colectiv de muncă aplicabil**”.

Referitor la norma propusă la **alin.(2) al art.4¹** pentru precizia normei, recomandăm înlocuirea sintagmei „ar fi efectuat concediul” plasată în finalul textului, cu sintagma „ar fi efectuat **respectivul concediu**”.

La norma propusă la **alin.(3) al art.4¹**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, este necesară înlocuirea sintagmei „Angajatorul se asigură de menținerea” cu sintagma „Angajatorul **are obligația menținerii**”.

În plus, semnalăm că, pentru o transpunere completă a dispozițiilor în materia concediului paternal, se impune ca în contextul aceluiași demers legislativ, să se stabilească normele prin care se va interzice concedierea și orice pregătiri în vederea concedierii lucrătorilor pe motiv că aceștia au solicitat sau au efectuat un concediu de paternitate, obligație care revine statului român potrivit prevederilor art.12 alin.(1) din directivă.

Totodată, trebuie transpusă norma potrivit căreia lucrătorii care consideră că au fost concediați pe motiv că au solicitat sau efectuat un concediu de paternitate, să poată solicita angajatorului să prezinte, în scris, motivele pentru concediere, potrivit art.12 alin.(2) din directivă.

Mai mult, este necesară transpunerea art.12 alin.(3) din directivă, potrivit căruia „*Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când lucrătorii care consideră că au fost concediați pe motiv că au solicitat sau au efectuat un concediu prevăzut la articolele 4, 5 și 6 probează, în fața unei instanțe judecătorești sau a unei alte autorități competente, fapte pe baza cărora se poate prezuma că au fost concediați din astfel de motive, sarcina de a proba că concedierea s-a întemeiat pe alte motive îi revine angajatorului.*”.

În consecință, este necesară completarea proiectului cu aceste măsuri.

16. La actualul **art.2**, referitor la **mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene**, având în vedere că, proiectul nu transpune integral normele Directivei (UE) 2019/1158, este necesară **specificarea exactă a secțiunilor/articolelor/alineatelor/paragrafelor**, după caz, din directiva vizată, **preluate în cadrul proiectului**.

De asemenea, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă prevăzute de art.45 al Legii nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară redarea **coordonatelor publicației actului juridic european**, astfel: „...asigură transpunerea prevederilor **art.1 par.1, art.4 alin.(1), art.8 alin.(1) și (2), art.10 și 11** din Directiva (UE) 2019/1158 a Parlamentului, publicată în **Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr.188 din 12 iulie 2019**”.

17. La actualul **art.3**, pentru respectarea uzanțelor normative, norma de republicare va fi redactată astfel:

„Art.III. - Legea concediului paternal nr.210/1999, cu completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare”.

18. La actualul **art.4**, pentru o precisă informare și utilizarea unui limbaj juridic specific actelor normative, propunem următoarea redactare:

„Art.IV. - În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul, va modifica Normele metodologice de aplicare a Legii concediului paternal nr.210/1999, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.244/2000 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.150 din 11 aprilie 2000.”.

19. În concluzie, referitor la transpunerea Directivei (UE) 2019/1158 prin textele prezentului proiect, precizăm că aceasta este defectuoasă, iar normele interne, prin raportare la cele din directivă, sunt confuze și dificil de aplicat.

Dacă se dorește a se continua procedura legislativă în cazul prezentului proiect, există două variante, observațiile de la punctele precedente urmând a fi valorificate în mod corespunzător, astfel:

A. Fie sunt eliminate textele de la art.1 pct.8 și art.2, urmând ca transpunerea Directivei (UE) 2019/1158 să fie realizată unitar, de o manieră adecvată astfel încât să nu se încalce dreptul Uniunii Europene,

dar și în măsură să nu aducă atingere prevederilor art.1 alin.(5) din Constituția României, republicată, **printr-un alt act normativ**;

B. Fie, după o atentă selectare a tuturor dispozițiilor din Directiva (UE) 2019/1158 referitoare la concediul de paternitate, normele interne de transpunere -atât cele deja cuprinse în proiect, dar și celelalte care mai sunt necesare (a se vedea spre exemplu art.7 din directivă, referitor la absența de la locul de muncă din motive de forță majoră) - se vor redacta în acord cu terminologia juridică internă, astfel încât să poată fi înțelese și aplicate de destinatarii măsurilor naționale de transpunere.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București

Nr. 274 / 5.05. 2021

H.G. nr. 244/2000

M. Of. nr. 150/11 apr. 2000

Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii concediului paternal nr. 210/1999

L. nr. 210/1999

M. Of. nr. 654/31 dec. 1999

Legea concediului paternal

¹ completat prin L. nr. 33/2020 M. Of. nr. 271/1 apr. 2020
Lege pentru completarea Legii concediului paternal nr. 210/1999 și pentru abrogarea art. 10 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene

introduce alin. (1_1), (1_2) la art. 2, alin. (4) la art. 2 și alin. (3) la art. 5